

Katowice, 03 lutego 2022 r.

Założenia do sporządzenia projektu zmiany planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH240006

Specjalny obszar ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH240006 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory. Obszar ten został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2008/218/WE z dnia 25 stycznia 2008 r. i uznany jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, a Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 maja 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1604) wyznaczony jako specjalny obszar ochrony siedlisk.

Specjalny obszar ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH240006 obejmuje fragment Beskidu Żywieckiego oraz Górę Grojec w Kotlinie Żywieckiej i Janikową Grapę w Beskidzie Makowskim. W granicach obszaru prawie w całości zlokalizowany jest Żywiecki Park Krajobrazowy. Teren ten charakteryzuje się występowaniem różnorodnych form geomorfologicznych (żeber, murów skalnych i osuwisk) oraz dużym zróżnicowaniem szaty roślinnej i obecnością dobrze zachowanych, typowych zbiorowisk górskich (leśnych i nieleśnych). Jest tu jedno z kilku rejonów występowania w Polsce tojadu morawskiego i tocji karpackiej. Utrzymuje się także populacja dzwonka piłkowanego. Kompleksy leśne stanowią ostoje dużych drapieżników (niedźwiedzia, wilka i rysia). W Masywie Pilska znajduje się jedno z 3 znanych z Polski stanowisk darniówki tatrzańskiej (endemit karpacki).

Specjalny obszar ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH240006 został wyznaczony dla ochrony:

a) siedlisk przyrodniczych

- pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków (kod Natura 2000: 3220),
- wysokogórskie borówczyska bażynowe (*Empetro-Vaccinietum*) (kod Natura 2000: 4060),
- zarośla kosodrzewiny (*Pinetum mugo*) (kod Natura 2000: 4070),
- subalpejskie zarośla wierzbowe wierzby lapońskiej lub śląskiej (*Salicetum lapponum*, *Salicetum silesiaca*) (kod Natura 2000: 4080),
- górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* - płaty bogate florystycznie) (kod Natura 2000: 6230),
- ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) (kod Natura 2000: 6430),
- niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) (kod Natura 2000: 6510),
- górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (*Polygono-Trisetion*) (kod Natura 2000: 6520),
- torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) (kod Natura 2000: 7110),

Spełniamy wymagania EMAS - zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

Plac Grunwaldzki 8-10, 40-127 Katowice, tel.: 32 42-06-801, fax: 32 42-06-884, sekretariat.katowice@rdos.gov.pl, katowice.rdos.gov.pl

- torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*) (kod Natura 2000: 7140),
- górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (kod Natura 2000: 7230),
- jaskinie nieudostępnione do zwiedzania (kod Natura 2000: 8310),
- kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagetum*) (kod Natura 2000: 9110),
- żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) (kod Natura 2000: 9130),
- górskie jaworzyny ziołoroślowe (*Aceri-Fagetum*) (kod Natura 2000: 9140),
- jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*) (kod Natura 2000: 9180),
- bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne (kod Natura 2000: 91D0),
- łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe (kod Natura 2000: 91E0),
- górskie bory świerkowe (*Piceion abietis* część - zbiorowiska górskie) (kod Natura 2000: 9410),

b) gatunków roślin:

- widłoząb zielony *Dicranum viride* (kod Natura 2000: 1381),
- dzwonek piłkowany *Campanula serrata* (kod Natura 2000: 4070),
- tojad morawski *Aconitum firmum moravicum* (kod Natura 2000: 4109),
- tocja karpacka *Tozzia carpatica* (kod Natura 2000: 4116),

c) gatunków zwierząt:

- nocek duży *Myotis myotis* (kod Natura 2000: 1324),
- wilk *Canis lupus* (kod Natura 2000: 1352),
- niedźwiedź brunatny *Ursus arctos* (kod Natura 2000: 1354),
- wydra *Lutra lutra* (kod Natura 2000: 1355),
- ryś *Lynx lynx* (kod Natura 2000: 1361),
- darniówka tatrzańska *Microtus tatricus* (kod Natura 2000: 2612),
- kumak górski *Bombina variegata* (kod Natura 2000: 1193),
- traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* (kod Natura 2000: 1166),
- traszka karpacka *Triturus montandoni* (kod Natura 2000: 2001),
- minóg strumieniowy *Lampetra planeri* (kod Natura 2000: 1096),
- brzanka *Barbus meridionalis* (kod Natura 2000: 1138),
- koza *Cobitis taenia* (kod Natura 2000: 1149),
- głowacz białopłetwy *Cottus gobio* (kod Natura 2000: 1163),
- biegacz urozmaicony *Carabus variolosus* (kod Natura 2000: 4014)
- sichrawa karpacka *Pseudogaurotina excellens* (kod Natura 2000: 4024).

Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody dla obszarów Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia.

Przystąpienie do opracowania powyższej zmiany planu zadań ochronnych wynika z konieczności zmiany załącznika określającego cele działań ochronnych. Komisja

Europejska w 2021 r. wskazała wytyczne w zakresie właściwego formułowania celów działań ochronnych na obszarach Natura 2000 oraz konieczności ich uwzględniania w procedurze oceny oddziaływania na środowisko prowadzonej na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Szczegółowy opis sposobu ich ustalania zawiera § 3 pkt 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r., poz. 186 z późn. zm.).

W związku z tym, przyjmuje się następujące założenia do sporządzenia zmiany planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH240006 w odniesieniu do celów zadań ochronnych.

1. Założenia podstawowe:

- 1) ustalenie celów działań ochronnych winno umożliwiać monitoring i weryfikację ich osiągnięcia, z uwzględnieniem:
 - konieczności utrzymania właściwego stanu ochrony, likwidacji, ograniczenia istniejących lub potencjalnych zagrożeń dla przedmiotu ochrony lub zapobieżenia im - jeżeli obecny stan przedmiotów ochrony w obszarze został oceniony jako właściwy,
 - potrzeby osiągnięcia właściwego stanu ochrony, konieczności likwidacji, ograniczenia istniejących lub potencjalnych zagrożeń odpowiedzialnych za niewłaściwy stan ochrony przedmiotu ochrony lub zapobieżeniu im - jeżeli obecny stan przedmiotów ochrony w obszarze został oceniony jako niezadowolający lub zły, z wyjątkiem sytuacji, gdy ze względów przyrodniczych jest niemożliwe lub nieuzasadnione polepszenie tego stanu,
 - konieczności uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i konieczności likwidacji, ograniczenia zagrożeń dla przedmiotu ochrony lub zapobieżenia im - jeżeli stan ochrony przedmiotu ochrony nie jest możliwy do oceny,
 - konieczności zachowania integralności obszaru, łączności ekologicznej siedlisk w obszarze i łączności ekologicznej obszaru z obszarami sąsiednimi.

2. Założenia szczegółowe:

- 1) cele ochrony muszą być:
 - specyficzne dla miejsca,
 - kompleksowe, tj. obejmuje wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które są znacząco obecne na obszarze Natura 2000 (zgodnie z standardowym formularzem danych Natura 2000),
 - specyficzne co do cechy, tj. odnosić się do poszczególnych typów siedlisk lub gatunków na terenie,
 - specyficzne dla przewidywanego stanu, tj. jasno określające stan, jaki ma osiągnąć typ siedliska i gatunek na terenie; pożądanym warunkiem musi być:
 - ilościowość i mierzalność (cele ilościowe, ewentualnie uzupełnione o cele jakościowe, takie jak opis dobrego stanu siedliska lub struktury populacji) oraz raportowalne (umożliwiające monitoring),
 - realistyczność (rozsądne ramy czasowe i wykorzystanie zasobów), spójne w podejściu,
 - kompleksowość (atrybuty i cele powinny obejmować właściwości interesującej cechy niezbędne do opisanie jej stanu jako korzystnego lub niekorzystnego),

- jasne określenie, czy przewiduje się „przywrócenie” czy „utrzymanie” stanu ochrony danego elementu obszaru,
- odpowiadające ekologicznym wymogom typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I oraz gatunków z załącznika II występującym na tym terenie,
- odzwierciedlające znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, przy odpowiednim stanie ochrony typów siedlisk i gatunków występujących na tym obszarze oraz dla spójności sieci Natura 2000.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach zapewni możliwość aktywnego udziału wszystkich zainteresowanych w trakcie całego procesu wypracowywania ustaleń zmiany planu zadań ochronnych.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach będzie zamieszczał informacje o stopniu zaawansowania prac nad projektem zmiany planu zadań ochronnych na stronie internetowej <https://www.gov.pl/web/rdos-katowice/plany-zadan-ochronnych2>.